

Milli Məclisin iclasında

İyunun 17-də Milli Məclisin növbədənəkar sessiyasının ilk iclası keçirilib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova növbədənəkar sessiyayı açıq elan etdikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Sonra deputatlar gündəliyə münasibət bildirdilər. Gündəliyin qəbulundan sonra iclasda cari məsələlərin müzakirəsi keçirilib. Bu müzakirədə Milli Məclisin komitə sədrləri Hicran Hüseynova, Siyavuş Novruzov, deputatlar Fazil Mustafayev, Razi Nurullayev, Hikmət Məmmədov, Azər Badamov, Naqif Həmzəyev, Əli Məsimli və Aydın Mirzəzadə çıxış ediblər.

Deputatlar iyunun 15-də Şuşa Böyənəməsinin birinci il dönmü münasibətində Şuşa şəhərində "Azərbaycan-Türkiyə strateji mütəfiqlik münasibətləri Qafqaz və region üçün sülh və sabitlik mənbəyidir" mövzusunda beynəlxalq konfrans və iyunun 16-da Bakı şəhərində keçirilən "Qlobal dünya nizamına təhdidlər" mövzusunda IX Qlobal Bakı Forumu ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər. Deputatlar Prezident İlham Əliyevin IX Qlobal Bakı Forumundakı nitqində müasir dövrün çağırışları ilə bağlı irəliləyici təzisləri və dünyada və regionda sülhün möhkəmləndirilməsi ilə bağlı səsləndirdiyi fikirləri yüksək dəyərləndiriblər, bu beynəlxalq tədbirlərin əhəmiyyətindən danışdılar. Deputatlar çıxışlarında həmçinin seçicilərini düşündürən bir sıra məsələlər, şəhid ailələri və qazilər, əlilliyi olan şəxslərin sosial müdafiəsi və digər aktual məsələlərlə bağlı qeydlərini bildirdilər, rəylərini səsləndiriblər.

Sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsi keçirilib.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, gündəliyə 16 məsələ daxil edilib. Birinci məsələ "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin parlamentlararası əlaqələr üzrə işçi qruplarının rəhbərliyinin seçilməsi haqqında" Milli Məclisin qərarında dəyişikliklər edilməsi barədə Milli Məclisin qərar layihəsidir.

Qərar layihəsi barədə Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlararası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov məlumat verib. Səməd Seyidov VI çağırış Milli Məclisin səmərəli beynəlxalq fəaliyyətini qeyd edib və Azərbaycanın reallıqlarını çatdırıb, beynəlxalq əlaqələrin möhkəmləndirilməsi istiqamətində parlament diplomatiyasının imkanlarından səmərəli istifadənin vacibliyindən bəhs edib.

Parlamentin müzakirəsinə çıxarılmış qərar layihəsində Azərbaycan-Paraqvay parlamentlararası əlaqələr üzrə işçi qrupunun təşkil olunmasını diqqətə çatdıran komitə sədri erməni diasporunun güclü mövqeyə malik olduğu Latın Amerikasının mərkəzində yerləşən Paraqvayla əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb. O, Paraqvayın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü həmişə dəstəklədiyini, həmçinin həmin ölkə parlamentinin Xocalı soyqırımını tanıdığını qeyd edib. Səməd Seyidov Milli Məclisdə yaradılan sayca 83-cü işçi qrupuna rəhbərin Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və kor-

rupsiya ilə mübarizə komitəsi sədrinin müavini Hikmət Məmmədovun təklif edildiyini bildirdi.

Deputat Mələhət İbrahimovun sonədə müsbət münasibəti dinlənilməkdən sonra qərar layihəsi səsə qoyularaq qəbul olunub.

Spiker Sahibə Qafarova bildirdi ki, növbəti 3 məsələ üçüncü oxunuşda olan qanun layihələridir və onlar cənab Prezidentin bir məktubu ilə Milli Məclisə daxil olub. Qərara alımb ki, mahiyyətcə bir-birinə bağlı istilik enerjisi sahəsində müzakirələrdən sonra müzakirələr birgə aparılsın, lakin ayrı-ayrılıqda səsə qoyulsun.

Gündəliyin ikinci məsələsi olan "Elektroenergetika haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinə (üçüncü oxunuş) Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin üzvü İltizam Yusifov təqdim edib.

O, istilik təchizatı sahəsinin tənzimləyən qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi məqsədilə hazırlanan qanun layihəsinin əvvəlki oxunuşları barədə məlumat verərək, bildirdi ki, sonədə bağlı heç bir etiraz və ya təklif daxil olmayıb.

Gündəliyin üçüncü məsələsi olan "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" və "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların daşınması haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinə (üçüncü oxunuş) İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili diqqətə çatdırıb. Bildirdi ki, sonədə sahibkarlıq sahəsində yoxlamalarla bağlı istilik enerjisi sahəsində digər enerji və kommunal xidmətlərlə eyni hüquqi rejimin tətbiqi edilməsi təklif olunub.

Tahir Mirkişili əvvəlki oxunuşlarda layihə ilə bağlı deputatlar tərəfindən hər hansı bir təklif və irad bildirilmədiyini qeyd edib və deputatların qanun layihəsini dəstəkləməyə çağırıb.

Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin üzvü İltizam Yusifov bu məsələ barədə komitənin rəyinin müsbət olduğunu bildirdi.

Gündəliyin dördüncü məsələsi olan İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi (üçüncü oxunuş) barədə Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami Səfərov məlumat verərək bildirdi ki, qanun layihəsinin əvvəlki oxunuşlarında hər hansı bir dəyişiklik edilməyib.

Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin üzvü İltizam Yusifov bu məsələ barədə komitənin müsbət rəyini səsləndirdi.

Üçüncü oxunuşda təqdim olunan hər üç qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra "Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi müzakirəyə çıxarı-

lıb. Spiker bildirdi ki, sonədə nəzərdə tutulan dəyişiklik uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır və ona görə də "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası qanununa əsasən bir oxunuşda qəbul ediləcək.

Məsələ ilə bağlı Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov məlumat verib. Bildirdi ki, "Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında" Qanunun 25-ci maddəsində nəzərdə tutulan müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərinin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 11 oktyabr tarixli fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində yaradılan "Dövlət Dəniz və Liman Agentliyi" publik hüquqi şəxsin səlahiyyətlərinə aid edildiyi üçün qüvvədə olan maddənin dispozisiyasında "orqanı" sözünün "orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)" sözləri ilə əvəz edilməsi təklif edilib.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Parlamentin Sədri bildirdi ki, gündəliyin qalan 11 məsələsi ikinci oxunuşda olan qanun layihələridir və gündəliyin 6-cı məsələsi olan "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi (ikinci oxunuş) ilə bağlı məlumat vermək üçün İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişiliyə söz verib.

Tahir Mirkişili bildirdi ki, Milli Məclisə təqdim olunan həm "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi, həm də "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsinin icrasına dair illik hesabat" qanunvericiliyi üçün tərtib edilmiş və ödənilən büdcə Prezident İlham Əliyevin müəyyən etdiyi strateji inkişaf prioritetlərinə, sosial-iqtisadi siyasət və təhlükəsizlik çağırışlarına uyğun icra edilib. O, büdcənin icrasının komitədə ikinci oxunuşda müzakirəsi ilə bağlı məlumat verərək, diqqətə çatdırıb ki, komitənin iclasında 2021-ci il dövlət büdcəsi xərclərində əhəmiyyətli paya sahib olan Təhsil Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və İcbari Tibbi Sığorta Agentliyinin nümayəndələri tərəfindən təmsil etdikləri qurumların xərc istiqamətləri ilə bağlı ətraflı təqdimatlar dinlənilib və deputatlar tərəfindən büdcənin ortamüddətli xərclər çərçivəsində və nəticə əsaslı büdcə olaraq daha geniş şəkildə müzakirəsi aparılıb.

Komitə sədri ödənilən büdcənin gəlirləri və xərcləri ilə bağlı göstəricilər haqqında əvvəlki oxunuşlarda kifayət qədər geniş məlumat verildiyini qeyd edərək vurğuladı ki, 2021-ci il bütövlükdə ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı baxımından uğurlu bir il olub və 2021-ci ilin dövlət büdcəsi COVID-19 pan-

demiyasının təsirləri və Vətən müharibəsindən sonra quruculuq işləri nəzərə alınmaqla icra olunub. Hesabat dövründə əlavə dəyər neft sektoru üzrə 1,8%, qeyri-neft sektoru üzrə 7,2% artıb, ÜDM-nin real artımı isə 3,4% proqnoza qarşı 5,6% təşkil edib.

2021-ci ildə ixrac idxalı 12,2 milyard dollar üstələmiş, ölkənin məcmu valyuta ehtiyatları 2,5 milyard dollar artaraq 53 milyard dollara və ya xarici dövlət borcunun 6 mislinə çatıb. Xarici dövlət borcu ilin əvvəli ilə müqayisədə 685,8 mln. dollar azalaraq ilin sonunda 8 milyard 135 milyon dollar olmaqla ÜDM-nin 14,9%-ni təşkil edib. Bildirilib ki, hesabat ilində dövlət büdcəsinin gəlirləri 25 milyard 427 milyon manat proqnoza qarşı 26 milyard 396,3 milyon manat təşkil edib. Gəlirlər proqnoza müqayisədə 969,3 milyon manat və ya 3,8 faiz çox icra olunub.

2021-ci il dövlət büdcəsinin təsdiq olunan 28 milyard 543 milyon manat xərclərinin 27 milyard 422,4 milyon manatı, yəni 96,1%-i icra olunub. Xərclərin 60,5%-ni cari xərclər, 31,5%-ni əsaslı xərclər, 8%-ni isə dövlət borcuna və öhdəliklərinə xidmətlə bağlı xərclər təşkil edib. Sosialyönümlü xərclər ümumi xərclərin 37,5%-ni təşkil edib. Dövlət büdcəsinin təhsil üçün ayrılmış xərclərin 96,7%-nin, müdafiə və təhlükəsizlik üçün ayrılmış xərclərin 99,2%-nin, meliorasiya tədbirləri üçün ayrılmış xərclərin 98,7%-nin, ərzaq təhlükəsizliyi üçün ayrılmış xərclərin 97,3%-nin, elm üçün ayrılmış xərclərin isə 84,6%-nin icrası təmin edilib. İşğal edilən ərazilərdə yaşayış yeri bərpa və bərpa işləri üçün büdcədə nəzərdə tutulmuş 2 milyard 200 milyon manat vəsaitin 99%-nin icrası təmin olunub.

Müzakirələrdə Milli Məclis Sədri İlham Əliyevin müavini Əli Hüseynli, komitə sədrləri Siyavuş Novruzov, Zahir Oruc, deputatlar Qürdət Həsənzadə, Razi Nurullayev, Vüqar Bayramov, Tahir Kərimli, Vahid Əhmədov, Etibar Əliyev çıxış edərək büdcənin icrası göstəriciləri ilə bağlı rəylərini və qarşıya qoyulan hədəflərini, ayrılan vəsaitlərin yerinə yetirilməsi istiqamətində fikirlərini bildirdilər, qeydlərini səsləndiriblər.

Maliyyə naziri Samir Şərifov deputatların qaldırdıqları məsələlərə münasibət bildirdi, qeydlərini aydınlaşdırdı. Nazir çıxışında qeyd edib ki, 2021-ci il sosial-iqtisadi baxımdan xalqımız və dövlətimiz üçün uğurlu olub. Ötən il ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə nüfuzu daha da artıb, dövlətimizin maliyyə vəziyyəti möhkəmlənib, qarşıya qoyulan əsas məsələlərlə bağlı dövlət büdcəsinin maliyyələşdirilməsi layihələrinin icrasına nail olunub. Ölkədə COVID-19-a qarşı vaksinasıyanın həyata keçirilməsi, pandemiya ilə bağlı məhdudlaşdır-

lörün yumşaldılması, dünya bazarında neftin qiymətinin artması fonunda yaranmış əlverişli daxili və xarici makroiqtisadi mühit iqtisadiyyatın daha tez bərpa olunmasına şərait yaradıb. Bildirilib ki, ödənilən monetar və fiskal siyasətin sıx əlaqələndirilmiş şəkildə həyata keçirilməsi nəticəsində milli valyutanın sabit məzənnəsi şəraitində ölkə iqtisadiyyatında sürətli bərpa və artım dinamikası müşahidə olunub. Qeyd olunub ki, 2021-ci ilin nəzərdə tutulan vəzifələri dövlət büdcəsi vasitəsilə təmin olunub.

Müzakirələrdən sonra "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Milli Məclis gündəliyin yeddinci məsələsinə - "Ələt Azad İqtisadi Zonası haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin ikinci oxunuşda müzakirəsinə keçib. Məsələ ilə bağlı Sahibə Qafarova qeyd edib ki, cari il iyunun 2-də Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişilin başçılığında parlamentin bir qrup deputatı Ələt Azad İqtisadi Zonası (Ələt AIZ) səfər ediblər. Səfər çərçivəsində deputatlar zonada aparılan işlərlə, yaradılan şəraitlə yanaşı tanış olublar. Səfərin "Ələt Azad İqtisadi Zonası haqqında" qanunda dəyişikliklərin mahiyyəti və ümumilikdə zonanın xarakteri cəhətlərinə yaxından bələd olmaq baxımından əhəmiyyəti vurğulandı.

"Ələt Azad İqtisadi Zonası haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (ikinci oxunuş) ilə bağlı Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verib. Komitə sədri bildirdi ki, dəyişikliklər əsasən Ələt AIZ-də Azərbaycan şirkətləri mal və xidmətləri zonaya satışda və ya alışıqda, həmçinin zonada qeyri-istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olmaqda onları hansı vergi və gömrük rejiminin tətbiqi edilməsini tənzimləyir. Burada əsas məqsəd Azərbaycan sahibkarlarının zonada fəaliyyəti zamanı xarici şirkətlərlə eyni bərabər şəraitin yaradılmasıdır.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Gündəliyin səkkizinci məsələsi - "İnvestisiya fəaliyyəti haqqında" qanun layihəsi (ikinci oxunuş) ilə bağlı İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verib. Komitə sədri bildirdi ki, təqdim olunan sənəd cənab Prezident İlham Əliyevin "İnvestisiya fəaliyyətinin təşviqi edilməsi və xarici investorların hüquqlarının qorunması ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" sərəncamından irəliləyir. O, sonədin birinci oxunuşunda deputatlar tərəfindən irəli sürülən 20-yə yaxın təklifin qanunvericilik təşəbbüsü hüququn subyekti ilə müzakirəsi və 7-yə

edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihələrini təqdim edib. O, qanun layihələri ilə bağlı heç bir iradın və təklifin daxil olmadığını bildirdi.

Deputat Etibar Əliyevin Milli Arxiv Fondu ilə bağlı qaldırdığı məsələlərə Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva aydınlaşdırma tələblərindən sonra qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova bildirdi ki, gündəliyin qalan son üç məsələsi də dövlət başçısının bir məktubu ilə parlamentə təqdim olunub və mahiyyətcə bir-birinə yaxındır. Bu qanun layihələrinə nəzərdə tutulan dəyişikliklər "İnsan orqanı və toxumalarının donorluğu və transplantasiyası haqqında" qanundan irəli gəlir.

On dördüncü və on beşinci məsələlər - Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında və İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələrinin ikinci oxunuşu ilə bağlı Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Kamal Cəfərov məlumat verib. Bildirilib ki, insan orqanı və toxumalarının donorluğu və transplantasiyası ilə bağlı qanunvericiliyin tələblərinin pozulması ilə bağlı təklif olunan inzibati və cinayət məsuliyyətini ehtiva edən dəyişikliklər barədə əvvəlki oxunuşda ətraflı məlumat verilib və qanun layihələri ilə bağlı heç bir təklif, irad daxil olmayıb.

Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov "Əhəlin sağlamlığının qorunması haqqında", "Mülki dövrüyyədə olmasına yol verilməyən (mülki dövrüyyədə olmayan) əşyaların siyahısı haqqında", "Mülki dövrüyyədə olmayan əşyaların siyahısı haqqında" qanun layihəsinin birinci oxunuşunda deputatların qanunun icrası ilə bağlı səsləndirdikləri fikirlərinin müqabilində görülən işlər barədə məlumat verib.

Əhliman Əmiraslanov qeyd edib ki, "İnsan orqanı və toxumalarının donorluğu və transplantasiyası haqqında" qanunun tətbiqi ilə əlaqədar Səhiyyə Nazirliyinin nəzdində Orqan Donorluğu və Transplantasiyası üzrə Koordinasiya Mərkəzi yaradılıb, eyni zamanda beyin ölümlü diaqnozunu qoyulması da daxil olmaqla müvafiq sənədlər zərfi hazırlanıb, həmçinin orqan və toxumaların transplantasiyasını həyata keçirəcək klinikaların və mütəxəssislərin hazırlığı ilə bağlı tədbirlər də planlaşdırılıb.

İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahir Oruc və İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişilin rəhbərlik etdikləri komitələrin dəyişikliklərlə bağlı müsbət rəyləri və deputat Aydın Hüseynovun fikirləri dinlənilməkdən sonra təqdim olunan hər üç qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.